

UNIVERZITA PARDUBICE
FILOZOFICKÁ FAKULTA

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

2015

Ing. Hana ŠVECOVÁ DŮBRAVOVÁ

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Faktory ovlivňující docházku žáků do středních škol

Ing. Hana Švecová Důbravová

Závěrečná práce

2015

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Zadání

tématu závěrečné písemné práce doplňujícího pedagogického studia

Celé jméno studenta: Hana Švecová Důbravová

Titul: Ing. Rok zahájení DPS: 2013

Zaměstnání/ škola a ročník studia: ZŠ a SŠ Bohemia s.r.o., Hotelová škola Bohemia s.r.o., Víta Nejedlého 482, Chrudim

Práce je svým obsahem zaměřena převážně do oblasti: **psychologie, pedagogika, obecná didaktika, oborová didaktika, metodologie, sociologie.**

Téma práce: Faktory ovlivňující docházku žáků středních škol

Obsah práce:

V teoretické části se bude závěrečná práce podrobněji zabývat současným trendem studentů středních škol. K současným trendům v návaznosti na zvolené téma „Faktory ovlivňující docházku žáků středních škol“ patří zejména: záškoláctví, hypochondrie či depresivní stavy.

V praktické části bude aplikován metodologický výzkum (dotazníkové šetření) na dané téma s následným vyhodnocením a potvrzením či vyvrácením stanovených hypotéz. Při metodologickém výzkumu budou data sbírána na dvou středních školách v Chrudimi a s využitím online služeb na Internetu.

Cílem mé závěrečné práce by mělo být zhodnocení faktorů ovlivňující docházku žáků do středních škol, které bych chtěla využít pro svou učitelskou praxi nejen v pozici třídního učitele. Práce by mohla být stručným nástinem i pro jiné učitele, kteří řeší ve své učitelské praxi danou problematiku.

Literatura:

1) FABER, Adele a Elaine MAZLISH. *Jak mluvit, aby nás teenageři poslouchali, jak naslouchat, aby nám teenageři důvěřovali*. Vyd. 1. Překlad Eva Vrůblová. Ilustrace Kimberly Ann Coe. Brno: Computer Press, 2007, 168 s. Pedagogicko-psychologický rádce rodiče. ISBN 978-802-5115-145.

2) CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2007, 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

3) CHLUPOVÁ, Dita. *FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ DOCHÁZKU ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce doc. Ing. Jiří Strach, CSc.

Plánovaný termín odevzdání práce: červen 2015

Konzultováno s: .....Podpis konzultanta .....

Práce se odevzdává v termínech vyhlášených garantem DPS nejméně ve dvou vyhotoveních, přičemž nejméně jedna kopie musí být svázána v pevné vazbě. Práce musí obsahovat normovaný seznam použité literatury a její rozsah (bez příloh) musí být minimálně 40 stran. Formální úprava závěrečné práce se řídí platnými předpisy Univerzity Pardubice.

Prohlašuji, že jsem se seznámil(a) s instrukcemi pro vypracování závěrečné písemné práce.

v Pardubicích dne:..... **Podpis studující(ho):** .....

Termín odevzdání Zadání tématu závěrečných prací se uskutečňuje 2x ročně.

Do **15. prosince** pro ty studenty, kteří se chystají přistoupit ke SZZk **v květnu** (s povinností odevzdat práci nejpozději 15. dubna)

a do **15. března** pro ty studenty, kteří se chystají přistoupit ke SZZk **v září** (s povinností odevzdat práci nejpozději 15. června).

Studenti se přihlašují k závěrečné zkoušce prostřednictvím příslušného formuláře **v den odevzdání závěrečné písemné práce.**

Řádně vyplněnou a podepsanou přihlášku odevzdejte osobně (sekretariát KVV, Mgr. Eva Matějová, budova G, 5. patro) nebo zašlete poštou na adresu: Katedra věd výchově, FF UPa, Mgr. Eva Matějová, koordinátor DPS, Studentská 84, 532 10 Pardubice.

Navrhované úpravy:

Souhlas vedoucího práce (datum, podpis): .....

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 12. 05. 2015

Hana Švecová Důbravová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Marcelé Ehlové za odborné rady a pomoc při zpracovávání své závěrečné práce. Dále bych chtěla poděkovat všem svým studentům, kteří mi poskytli podněty pro zpracování dotazníkového šetření.

Anotace:

S problémem docházky žáků do škol se lidstvo potýkalo už od nepaměti. Každá etapa historické vývoje našeho školství se potýkala s různými faktory. V minulosti byla absence ve školách zapříčiněna zejména menší vzdělaností. Preferována byla domácí práce v zemědělství. I v současnosti se stále více setkáváme s vyšší a vyšší absencí žáků ve školách. Absence se pak stává často řešeným problémem na pedagogických poradách.

Hlavním přínosem této závěrečné práce by mělo být zhodnocení faktorů, které mohou ovlivňovat docházku žáků do středních škol. Čtenář by měl po přečtení této práce získat základní náhled do dané problematiky.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První část popisuje zjištěné faktory v teoretické rovině. Podkladem pro první část byl předvýzkum v rámci předmětu Metodologie. Druhá část rozpracovává problém pomocí metodologického výzkumu, který zkoumá jednotlivé faktory pomocí kvalitativní metody s následným statistickým vyhodnocením.

Klíčová slova: docházka, střední školy, záškoláctví, vzdělání, škola

Annotation:

The human face to problems with school attendance from everlasting. Every period of historical evolution of our education system deals with different factors. In past there were missed classes in school primarily caused by smaller distance. There was preferred domestic agricultural work. At present we encounter with higher and higher absence of students at schools. Absence often becomes discussed problem on pedagogical meetings.

The main contribution to this study is evaluation of factors which have an influence on high schools. The reader should obtain elementary view into given issues.

Work is divided into two parts. The first part describes discovered factors in theoretical level. There was a research done for subject Methodology which became a base for this part of study. The second part explains problem with help of methodology research, which look into particular factors with qualitative methods with following statistical appraisal.

Keywords: Attendance, secondary schools, playing truant, education, school

Obsah

ÚVOD.....	10
1 Stručná historie školní docházky	11
2 Faktory ovlivňující docházku žáků do středních škol	12
2.1 Věkové skupiny	12
2.1.1 Věková skupina 15 let	12
2.1.2 Věková skupina 16 let – 18 let	13
2.2 Ranní vstávání, doprava	14
2.3 Počasí.....	14
2.4 Komunikace ve škole	14
2.5 Rodina.....	15
2.5.1 Úplná rodina	16
2.5.2 Neúplná rodina	17
2.5.3 Rozšířená rodina.....	17
2.6 Záškoláctví	17
2.6.1 Legislativní rámec upravující záškoláctví.....	17
2.6.2 Prevence v boji proti záškoláctví	19
2.6.3 Faktory ovlivňující záškoláctví	20
2.6.4 Rozdělení záškoláctví.....	20
2.6.5 Pravé záškoláctví.....	21
2.6.6 Záškoláctví s vědomím rodičů	21
2.6.7 Záškoláctví s klamáním rodičů	21
2.6.8 Útěky ze školy	21
2.6.9 Odmítání školy	22
2.7 Písemné práce	22
2.7.1 Vědomé omlouvání	22
2.7.2 Nevědomé omlouvání	23

3	Metodologický výzkum	24
3.1	Cíle výzkumu.....	24
3.2	Výzkumné otázky – předvýzkum.....	24
3.3	Vyhodnocená data z předvýzkumu	24
3.3.1	Pozitivní faktory	24
3.3.2	Negativní faktory.....	24
3.4	Výběr výzkumného souboru.....	25
3.5	Stanovení hypotéz	25
3.6	Metoda sběru dat, realizace výzkumu	27
3.7	Vyhodnocení a interpretace jednotlivých položek dotazníku.....	27
3.7.1	Grafické vyhodnocení otázky č. 1	27
3.7.2	Grafické vyhodnocení otázky č. 2.....	28
3.7.3	Grafické vyhodnocení otázky č. 3.....	29
3.7.4	Grafické vyhodnocení otázky č. 4.....	30
3.7.5	Grafické vyhodnocení otázky č. 9.....	30
3.7.6	Grafické vyhodnocení otázky č. 7.....	31
3.7.7	Grafické vyhodnocení otázky č. 8.....	32
3.8	Závěr výzkumu	33
	ZÁVĚR.....	35
	SEZNAM LITERATURY.....	36
	SEZNAM CITACÍ	37
	SEZNAM GRAFŮ	39
	SEZNAM PŘÍLOH	40

ÚVOD

Pracuji jako učitelka na střední škole, a k mým pracovním (třídním) povinnostem patří omlouvání a řešení absence. Z toho důvodu jsem si zvolila pro svou práci téma, které je zaměřeno na problematiku docházky žáků do škol.

1 Stručná historie školní docházky

Historie školní docházky se mapuje do období vlády Marie Terezie, která zavedla v roce 1774 povinnou školní docházku. Povinná školní docházka zavedená Marií Terezií byla šestiletá.

O pár let později v roce 1805 byla vyhlášena další reforma školského zákona, která upravovala povinnou docházku pro děti od šesti do dvanácti let. Teprve až po roce 1918, po vyhlášení Československa byla zvedena devítiletá školní docházka, která se rozdělovala na dva stupně¹.

Ve 20. století byla devítiletá docházka zrušena a opět obnovena v posledním desetiletí dvacátého století a je povinná dodnes. Současnou podobu povinné školní docházky upravuje zákon číslo 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění².

Historie vzniku středních škol spadá do období 19. století, kdy začali vznikat i první gymnázia a další střední školy. Maturita byla zavedena v roce 1869 a už v té době bylo její absolvování podmínkou pro přijetí na vysokou školu.

Studium na středních školách a gymnáziích nebylo povinné a není povinné ani v současnosti. Právní úprava zákona školského zákona neupravuje zákonnou povinnost studentů docházet do středních škol, odborných učilišť či gymnázií.

---

¹ Povinná školní docházka. Stručná historie českého školství. *Citarny.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-05-31]. Dostupné z: <http://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/vzdelavani-a-souvislosti/vzdelavani-a-skola/574-povinna-skolni-dochazka>

² Zkráceně školský zákon

2 Faktory ovlivňující docházku žáků do středních škol

2.1 Věkové skupiny

Studenti, kteří dochází na střední školy, se nejčastěji nachází ve věkové skupině 15 - 18 let. Existují i výjimky, kdy do střední školy dochází i žáci, jejichž věk může být vyšší než 23 let. Jsou to žáci, kteří několikrát opakují ročník či přecházejí z jedné střední školy na druhou, protože se jim nedaří řádně zakončit studovaný ročník.

V této práci jsem se zaměřila na věkové skupiny 15 – 18 let. Každá věková kategorie je nějakým způsobem specifická (unikátní) z toho důvodu jsem věkové kategorie rozdělila do několika skupin.

2.1.1 Věková skupina 15 let

Tato věková skupina se řadí do vývojového období pubescence neboli staršího školního věku. Toto období je označováno za první fázi dospívání. Dochází k velkým biologickým a intelektuálním změnám. Změny se projevují jiným způsobem u ženského pohlaví a jiným způsobem u mužského pohlaví.

2.1.1.1 Biologické změny

U ženského pohlaví dochází k výrazným změnám zejména v dozrávání hormonální reprodukce (růst prsou, první menses). Dochází k celkovému formování postavy a rozšiřování pánevní kosti.

U mužského pohlaví dochází zejména ke změně reprodukčních orgánů, ke změně hlasu (mutace) v důsledku růstu hrtanu či k růstu prvních vousů.

2.1.1.2 Intelektuální změny

V tomto období dochází k rozvoji osobnosti a utváření vlastní identity. Děti v tomto období začínají uvažovat nad otázkami:

- Proč jsem taková, jaká jsem?
- Jak se jevím svému okolí?

- Proč jsem se narodila zrovna mým rodičům?³

V této věkové skupině zůstávají děti stále dětmi, i když se po vzhledové, intelektuální a emocionální stránce snaží srovnávat s dospělými jedinci.

Převážná většina dětí ve věku patnácti let již ukončila povinnou školní docházku a začíná docházet do prvních ročníků středních škol, gymnázií či odborných učilišť.

2.1.2 Věková skupina 16 let – 18 let

Období šestnácti až dvaceti let je nazýváno obdobím Adolescence. Pojem je odvozen z latinského slova “adolescere“, což znamená dorůstat, dospívat, mohutnět. Adolescence je považována za most mezi dětstvím a dospělostí⁴. Toto období bývá považováno za nejtěžší období vývoje, poněvadž dochází k největším vývojovým změnám především v oblasti rozvoje osobnosti, v oblasti sociálního vývoje a v oblasti emocionálního vývoje.

Pro období šestnácti let je typický druhý ročník střední školy. Žáci pomalu přestávají být žáky a učitelé je přejmenovávají na studenty. Z hodných žáků se po letních prázdninách vrací do školy „zbrusu nové děti“. Po dovršení šestnácti let se studenti začínají hlásit na první brigády či zahraniční praxe. Studenti tak získávají první zkušenosti se zaměstnáním. Někteří studenti si brigády oblíbí a po prázdninách jsou naprosto demotivováni pro své další vzdělávání do budoucna. Jiní studenti se naopak z brigád po letních prázdninách vrací do školy s velkou motivací pro své budoucí vzdělávání.

Období sedmnácti let je pro většinu studenty strašákem, protože všichni vyučující začínají studenty připravovat na maturitní zkoušku. Studenti si velmi pomalu začínají uvědomovat blížící se období zkoušky z dospělosti.

Do období osmnácti let se řadí zejména studenti čtvrtých ročníků středních škol (budoucích maturantů). Převážná většina studentů si nachází různé brigády či dokonce stálá zaměstnání a pomalu začínají školu zanedbávat. Na první místo řadí své zaměstnání, aniž by si uvědomovali možná budoucí rizika. Neuvědomují si, že nic netrvá věčně. Zejména

---

³ ŘEZÁČOVÁ, Monika. *Starší školní věk* [online]. 2009 [cit. 2015-06-01].

⁴ MACEK, Petr. *Adolescence: revue littéraire mensuelle*. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003, 141 s. ISBN 80-7117-8747-7.

v současném světě, kdy je na trhu práce stále méně a méně pracovních pozic. A až jednou budou hledat nové pracovní místo, tak teprve pak pochopí, že nalezení nového zaměstnání bez patřičného vzdělání je takřka nemožné.

2.2 Ranní vstávání, doprava

Ranní vstávání spolu s dojížděním do školy dopravními prostředky patří k nejvíce uváděným důvodům (v rámci předvýzkumného šetření) proč se žákům nechce do školy. Někteří žáci dojíždějí až několik desítek kilometrů a musí vstávat velmi brzo. Za velmi brzké vstávání je považována šestá hodina ranní. Když se jim zrovna do školy nechce tak si vědomě vymýšlejí důvody, aby nemuseli v daný den do školy. K nejčastějším důvodům patří: nevolnost, bolesti hlavy, bolesti břicha (více v kapitole 2.7.2). Důvody se ve velké většině shodují s důvody, jež uvádím u nevědomého omlouvání v kapitole 2.7.2.

2.3 Počasí

V rámci předvýzkumného šetření žáci často uváděli, že nejvíce je při ranním vstávání a následném připravování na cestu do školy ovlivní hezké či ošklivé počasí. Při hezkém počasí se žáci do školy těší. Když je ráno venku ošklivé počasí tak se rozhodují a přemýšlí proč právě ten den nejít do školy.

2.4 Komunikace ve škole

Pojem komunikace je má velmi široký význam a může mít mnoho odborných definic. Pojem můžeme charakterizovat jako proces, při kterém dochází k předávání informací mezi dvěma a více osobami.

Komunikace ve škole může probíhat mezi žáky či mezi žáky a učiteli. Čím lépe a častěji učitelé s žáky komunikují, tím lépe dochází k jejich celkové adaptaci ve třídním kolektivu a později i mezi žáky v ostatních třídách. Když se žáci ve třídě správně adaptují tak jim odpadne stres a žáci se do školy dokáží těšit a začnou rádi chodit do škol.

Za svou učitelskou praxi jsem se setkala s vyučujícími, kteří takřka s žáky nekomunikují, jen něco přikazují a kontrolují. Žáci pak do školy chodí neradi, jsou stresováni při pomýšlení na školu a v některých případech začínají chodit za školu.

Při mých výukových hodinách preferuji co největší a nejširší komunikaci se studenty. Zajímám se o jejich názor. Samozřejmě, že každá třída je svým způsobem specifická. Snažím se s žáky vždy nalézt shodu tak abychom si rozuměli a aby si žáci plnili při hodinách své povinnosti. Typickým příkladem špatné komunikace může být má vlastní zkušenost.

Na začátku své učitelské praxe vyučovala ve třídě, která se skládala z deseti žáků, různých národností a náboženství. Ve třídě byly zastoupeny národnosti: maďarská, irácká, německá a česká plus pře operovaná slečna na chlapce. Byla to třída, která měla velmi špatné klima ve třídě.

Psycholog, který třídu testoval, své výsledky komentoval způsobem, že za třicet let své praxe se nikdy s tak špatnými výsledky nesetkal. Komunikace v této třídě byla velmi malá, spíše se tam projevovala závist, povýšenost či naprostá ignorace spolužáků a učitelů. I v mých hodinách bylo občas tzv. dusno, když jsem po žácích požadovala studijní výsledky. Do této situace se výše uvedený třídní kolektiv dostal tím, že docházelo k velmi častému střídání vyučujících ve vyučovaných předmětech a dále přístupem vyučujících. Je proto velmi důležité, aby škola co nejvíce předcházela častému střídání vyučujících a dále aby vyučující měli patřičné psychologické vzdělání a dokázali se studenty vytvořit sourodý vztah učitele a žáka založený na vzájemné důvěře.

2.5 Rodina

Výchova rodiny je pro dítě nejdůležitější součástí, která může ovlivnit celý jeho budoucí život. Rodiče jsou pro děti vzorem a jen z rodinného prostředí a správného vedení rodičů může vyrůst jedinečná osobnost. Rodinné prostředí, ve kterém dítě vyrůstá, může ovlivňovat typ rodiny, sociální zázemí rodiny, vzdělání rodinných příslušníků, náboženství či různé špatné rodinné zvyky. Z těchto a dalších vlivů může docházet k narůstání absence ve škole.

Rodinu tvoří rodiče (matka a otec), děti a další blízcí příbuzní. Rodina může vzniknout sňatkem ženy a muže, registrovaným partnerstvím či soužitím více osob v blízké domácnosti.

Základní pojmy:

- *Matka* je osoba ženského pohlaví, která dítě porodila (biologická matka) či adoptovala.
- *Otec* je osoba mužského pohlaví, jež dítě zplodil (biologický otec) nebo adoptoval.
- *Dítě* je potomek muže a ženy.
- *Babička* – je označení pro ženu, která je matkou jednoho z rodičů.
- *Děda* je označení pro muže, jež je otcem jednoho z rodičů.
- *Tchán* je označení pro osobu, jež je otcem manžela nebo manželky.
- *Tchýně* je označení pro osobu, jež je matkou manžela nebo manželky.

Rodinu si nikdo nevybírání, protože do rodiny se narodíme bez možnosti výběru. Rodinu můžeme charakterizovat jako určitou sociální skupinu, kde jsou si všichni členové velmi blízcí, jsou tolerantní a mají se rádi. Typy rodin se mohou dělit na mnoho typologií. Záleží, z jaké vědní disciplíny na rodinu nahlížíme.

Ludmila Fialová rozděluje rodiny podle kompletnosti na⁵:

- Úplnou rodinu
- Neúplnou rodinu
- Rozšířenou rodinu

2.5.1 Úplná rodina

Za úplnou rodinu se považují rodiče (otec, matka) a jejich děti. Nicméně v současné době může úplnou rodinu tvořit i registrovaní partneři.

---

⁵ FIALOVÁ, Ludmila. *Představy mladých lidí o manželství a rodičovství*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakl., 2000, 163 p. Studie Slon, sv. 24. ISBN 80-858-5087-7.

Vysvětlení pojmu *registrované partnerství*: „Registrované partnerství je trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným zákonem č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství.“⁶

2.5.2 Neúplná rodina

Neúplná rodina je tvořena pouze jedním rodičem (otcem nebo matkou) a jejich dětmi. Neúplná rodina může vzniknout např. rozvodem či úmrtím.

2.5.3 Rozšířená rodina

Rozšířená rodina bývá tvořena převážně rodiči, dětmi a dalšími blízkými příbuznými (babička, dědeček, tchýně či tchán), jež žijí v jedné domácnosti.

2.6 Záškoláctví

V neposlední řadě dochází k narůstání záškoláctví. Pro pojem záškoláctví existuje mnoho definic. Nejlépe definici záškoláctví definoval Průcha: „Jev, kdy se žák úmyslně, bez omluvitelného důvodu a bez vědomí, popř. souhlasu rodičů se nezúčastňuje vyučování a zdržuje se mimo domov“.⁷

2.6.1 Legislativní rámec upravující záškoláctví

Základní právní normou v boji proti záškoláctví je školský zákon, který v obecných ustanoveních v §22 upravuje základní povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků.

Školský zákon v § 22⁸ uvádí:

---

⁶ Uzavření registrovaného partnerství. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2014 [cit. 2015-05-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>

⁷ PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-717-8772-8.

⁸ Zákon o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. *561*. 2004. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast1>

Povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

(1) Žáci a studenti jsou povinni

- a) řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat,
- b) dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

(2) Zletilí žáci a studenti jsou dále povinni

- a) informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- b) dokládat důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- c) oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.

(3) Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni

- a) zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení,
- b) na vyzvání ředitele školy nebo školského zařízení se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte nebo žáka,
- c) informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- d) dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- e) oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a žáka, a změny v těchto údajích.

Dalším dokumentem je Metodický pokyn č. j. 10 194/2002-2014⁹, který upravuje jednotný postup při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.

2.6.2 Prevence v boji proti záškoláctví

Prevenci proti záškoláctví spatřuje metodický pokyn v: nescifické primární prevenci, ve všeobecné primární prevenci a ve specifické primární prevenci¹⁰.

Nescifická primární prevence uvádí, že je třeba prostřednictvím školního vzdělávacího programu posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabízet mimoškolní zájmové činnosti.

Všeobecná primární prevence uvádí, že je třeba důsledně seznamovat žáky a rodiče se školním řádem příslušné školy, školského zařízení při zahájení příslušného školního roku, s preventivní strategií a Minimálním preventivním programem školy.

Specifická primární prevence (může jít až o prevenci indikovanou či selektivní) – dbá na včasné zahájení preventivních programů pro rizikové jedince či skupiny, třídní kolektivy, případně pedagogy a rodiče.

Školský zákon a metodický pokyn doplňují Školní řády. Školní řád patří mezi interní dokumenty školy. Upravuje práva a povinnosti učitelů, žáků, pravidla pro omlouvání absencí či pravidla pro hodnocení žáků. Střední školy se snaží ve svých školních řádech zavádět opatření proti útěkům ze školy v podobě pravidel pro omlouvání absencí. K některým pravidlům patří, povinnost rodičů telefonicky omlouvat žáky omluvit pokud žáci potřebují během výuky opustit školské zařízení.

---

⁹ *Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví* [online]. 2014 [cit. 2015-05-31]. Dostupné také z: www.msmt.cz/uploads/Priloha_11_Zaskolactvi.doc

¹⁰ *Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví* [online]. 2014 [cit. 2015-05-31]. Dostupné také z: www.msmt.cz/uploads/Priloha_11_Zaskolactvi.doc

Pokud je ve třídě odhaleno záškoláctví tak má třídní učitel povinnost informovat výchovného poradce a ředitele školy. Vedení školy má povinnost informovat o zjištěném problému rodiče. Škola může rodiče informovat písemně či telefonicky. Poté, co rodiče byli informováni, jsou pozváni na osobní pohovor. Na osobním pohovoru jsou jim sděleny zjištěné podrobnosti o problému a jsou informováni o přijatém kázeňském opatření.

Kázeňské opatření mohou být: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, podmíněčné vyloučení či vyloučení ze studia. Záleží vždy na rozhodnutí konkrétní školy, jaké opatření navrhne.

Poznámka: Z vlastní zkušenosti mohou podotknout, že nejúčinnějším opatřením je podmíněčné vyloučení.

2.6.3 Faktory ovlivňující záškoláctví

V minulosti se záškoláctví rozvíjelo především z důvodu méně majetných rodin. Bylo zcela obvyklé, že se v rodinách rodilo až 10 dětí. U vyrůstajících dětí byla upřednostňována domácí práce.

S neustálým rozvojem naší společnosti dochází k vytváření nových faktorů, které mohou rozšiřovat záškoláctví.

K nejrozšířenějším vlivům patří:

- Větší příležitost k nelegálním činnostem.
- Snižující se kvalita školy.
- Zvyšující se nezáměr o vzdělání ze stran rodičů, zejména ze sociálně slabších rodin.
- Zvyšující se odpor ke škole (různé důvody: nedostupnost sociálních sítí, málo kamarádů).

2.6.4 Rozdělení záškoláctví

Chris Kyriacou¹¹ rozděluje záškoláctví do několika kategorií:

- Právě záškoláctví
- Záškoláctví s vědomím rodičů
- Záškoláctví s klamáním rodičů

---

¹¹ KYRIACOU, Chris. *Řešení výchovných problémů ve škole*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 151 s. Pedagogická praxe (Portál). ISBN 80-717-8945-3.

- Útěky ze školy
- Odmítání školy

2.6.5 Pravé záškoláctví

Nejvíce využívané záškoláctví je pravé záškoláctví, kdy se rodiče domnívají, že jejich dítě pravidelně dochází do školy. Dítě ráno do školy z domova odejde, ale ve skutečnosti do školy nedorazí a toulá se po městě (vesnici) či nákupních domech s kamarády.

2.6.6 Záškoláctví s vědomím rodičů

Je záškoláctví, kdy jsou rodiče informováni o tom, že jejich dítě chodí za školu i přesto že k záškoláctví nemají žádný důvod. Rodiče dítě vědomě ponechávají doma, aby pomáhalo doma s domácností, či jim nechají volnou zábavu.

2.6.7 Záškoláctví s klamáním rodičů

Existují žáci, kteří dokážou přesvědčit své rodiče, že je jim tak špatně, že nemohou jít do školy, i když se ve skutečnosti cítí docela dobře. Rodič pak napíše žákovi omluvenku z důvodu zdravotních potíží. Tuto kategorii bývá často obtížné rozlišit od záškoláctví s vědomím rodičů. Pro některé rodiče je stručné prohlášení o tom, že dítěti není moc dobře, dostatečné k tomu, aby omluvenku napsali, často jsou dokonce s dítětem a ve skutečnosti ani podvedeni nejsou¹².

2.6.8 Útěky ze školy

Tento druh záškoláctví se projevuje tím, že žáci ráno do školy přijdou, ale během dne odejdou, aniž by to někomu nahlásili. V některých případech se stává, že rodiče u svých dětí vědí, že když je osobně nepřivedou do školy tak děti do školy nedorazí. Raději je do školy vozí či doprovázejí, aby měli jistotu, že jejich dítě je ve škole. Bohužel však nedokáží zabránit tomu, aby dítě samo od sebe během vyučování či o přestávce opustilo školu. Někteří rodiče

---

¹² Záškoláctví s klamáním rodičů. *Zkola.cz* [online]. 2012 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.zkola.cz/rodice/socpatologjevy/zaskolactvi/Stranky/Z%C3%A1%C5%A1kol%C3%A1ctv%C3%AD.aspx>

vybírají pro své děti střední školu, která se líbí jim nikoliv dítěti a dítě pak do školy chodí nerado či školu nenávidí a pak využívá jakékoliv možnosti útěku z nenáviděné školy. Takže příčinu záškoláctví můžeme nalézt i na straně rodičů.

2.6.9 Odmítání školy

Existují žáci, kteří se do školy bojí chodit, protože mají psychické potíže. Už jen pomyslní na školu jim může způsobit stres. Žáci s psychickými potížemi přemýšlí, jak budou ve škole šikanováni, jak nezvládnou zkoušení u tabule před žáky, někteří se dokonce bojí mluvit se svými spolužáky. Takto psychicky narušený žák raději zvolí záškoláctví, protože ví, že nebude nikterak stresován školními vlivy.

2.7 Písemné práce

Psaní písemných prací či plánované ústní zkoušení je pro některé studenty velmi stresující záležitostí. V některých případech může vést v záměrné absenci ve škole či k rozvoji záškoláctví (podrobněji o záškoláctví uvádím v kapitole 2.6).

Absence je ve škole omlouvána převážně rodiči, zákonnými zástupci či jinými blízkými rodinnými příslušníky žijícími v jedné domácnosti (babička, děda). V některých školách si absenci mohou omlouvat sami studenti po dosažení plnoletosti.

Omlouvání absence můžeme rozdělit do dvou základních skupin:

- Vědomé omlouvání
- Nevědomé omlouvání

2.7.1 Vědomé omlouvání

Někteří rodiče své děti raději vědomě omluví, i když ví, že zrovna v daný den se má psát písemná práce. Převážná část rodičů se vylouvá na to, že nechtějí své děti zbytečně stresovat. Neuvědomují si, že svým vědomím omlouváním a oddalováním docházení do školy ochuzují své děti o zážitky a o nové poznatky, které by získaly přípravou na písemnou práci a v případě úspěšného zvládnutí dané písemky i o radost ze získané jedničky.

Tito rodiče by si měli uvědomit, že pro své děti by měli chtít to nejlepší vzdělání i když za cenu stresu. Proč uvádím, že nejlepší je vzdělání? Protože v současné době není bez vzdělání

takřka možná žádná existence, pokud tedy nepostačuje rodičům, že jejich dítě bude v dospělosti vykonávat např. výkopové práce!

2.7.2 Nevědomé omlouvání

Nevědomé omlouvání žáků ve škole rodiči je zejména podmíněno částečnou neznalostí vlastního dítěte. Žák dopředu od svého učitele ví, že bude v daný den psát písemnou práci a aby se nemusel na písemnou práci připravovat tak si raději vymyslí nějakou nemoc. K častým onemocněním v daný den patří: nevolnost, bolest hlavy, kašel.

Na svou akutní chorobu děti upozorňují své rodiče brzy zrána, kdy jsou rodiče ovlivněny ještě přípravou a spěcháním do svého zaměstnání a nemají tolik času se zabývat nově smyšlenou nemocí své ratolesti. Ve spěchu nedokáží smyšlenou nemoc odhalit a raději ponechají dítě doma. Dítě má pak velkou radost, protože mohlo zůstat doma, nepsat písemku a užívat si volna.

3 Metodologický výzkum

3.1 Cíle výzkumu

Cílem tohoto výzkumu bylo ověření možných skutečností, jež mohou mít vliv na docházku žáků do středních škol.

3.2 Výzkumné otázky – předvýzkum

Prvotním pokladem pro tuto závěrečnou práci bylo metodologické šetření zaměřené na předvýzkum faktorů ovlivňující docházku žáků do středních škol.

Předvýzkumné šetření jsem zvolila zejména z toho důvodu, že nejlépe mi na stanovené otázky dokáží odpovědět sami žáci.

V rámci předvýzkumného šetření byly studentům položeny dvě otázky:

- Napište pozitivní (kladné) faktory, které Vás mohou ovlivnit při cestě do školy.
- Napište negativní (záporné) faktory, které Vás mohou ovlivnit při cestě do školy.

Studenti odpovídali anonymně na čistý papír. Ze získaných dat byly vytříděny nejvíce se opakující pozitivní a negativní faktory, které jsou níže podrobněji rozvedeny. Z vytříděných faktorů pak byly sestaveny otázky pro dotazníkové šetření.

3.3 Vyhodnocená data z předvýzkumu

Po vyhodnocení anonymních dat získaných v rámci předvýzkumného šetření byly zjištěny níže uvedené negativní a pozitivní faktory.

3.3.1 Pozitivní faktory

K častým pozitivním faktorům patří:

- Obliba třídního učitele
- Obliba vyučujících
- Pěkné počasí při ranním vstávání
- Sympatie ke studentům opačného pohlaví

3.3.2 Negativní faktory

Negativní faktory v mnohém převažovaly nad pozitivními faktory.

K negativním faktorům žáci řadili zejména:

- Povinnost společenského oblečení
- Stísněné prostředí šaten pro ranní převlékání
- Přístup některých vyučujících pro výuku některých předmětů
- Doprava při dojíždění do školy
- Různá onemocnění
- Brzké ranní vstávání
- Rodinné prostředí
- Přítel/ přítelkyně
- Vědomí, že konkrétní den se bude psát písemná práce
- Soukromé, psychické a sociální problémy

3.4 Výběr výzkumného souboru

Pro výběr respondentů byl zvolen náhodný výběr z webových stránek vyplnto.cz a dále z žáků Hotelové školy Bohemia v Chrudimi. Dotazník byl v obou dvou případech vyplňován elektronicky na webových stránkách.

3.5 Stanovení hypotéz

Otázky číslo jedna a číslo dva zkoumají vztah mezi věkovými skupinami a dojížděním do školy.

Otázky zněly:

Do jaké věkové skupiny patříš?

Má dojíždění do školy vliv, na to že se ti občas nechce do školy?

Pro tyto otázky byly stanoveny hypotézy:

H₀ Žákům ve věku 15 -18 let vadí dojíždění do školy

H₁ Žákům ve věku 15- 18 let méně vadí dojíždění do školy.

Otázky číslo jedna a číslo tři zkoumají vzájemný vztah mezi věkovými skupinami a časným ranním vstáváním.

Otázky zněly:

Do jaké věkové skupiny patříš?

Vadí ti včasné ranní vstávání při cestě do školy?

Pro tyto otázky byly stanoveny hypotézy:

H₀ Žákům ve věku 15 – 18 let nevadí včasné ranní vstávání.

H₁ Žákům ve věku 15- 18 let vadí včasné ranní vstávání

Otázka číslo čtyři a otázka číslo devět zkoumá vztah mezi počasím a záškoláctvím.

Otázky zněly:

Chce se ti jít do školy, když je venku pěkné počasí?

Byl/a jsi někdy za školou?

Pro tyto otázky byly stanoveny hypotézy:

H₀ Neexistuje vztah mezi pěkným počasím a záškoláctvím

H₁ Existuje vztah mezi pěkným počasím a záškoláctvím.

Otázka číslo sedm a číslo osm zkoumá vztah mezi vzděláním a rodinou.

Otázky zněly:

Nutí tě rodina chodit do školy?

Je pro tebe vzdělání důležité?

Pro tyto otázky byly stanoveny hypotézy:

H₀ Zájem rodiny, aby dítě chodilo do školy, negativně koreluje se zájmem žáka o vzdělání

H₁ Zájem rodiny, aby dítě chodilo do školy, pozitivně koreluje se zájmem žáka o vzdělání.

3.6 Metoda sběru dat, realizace výzkumu

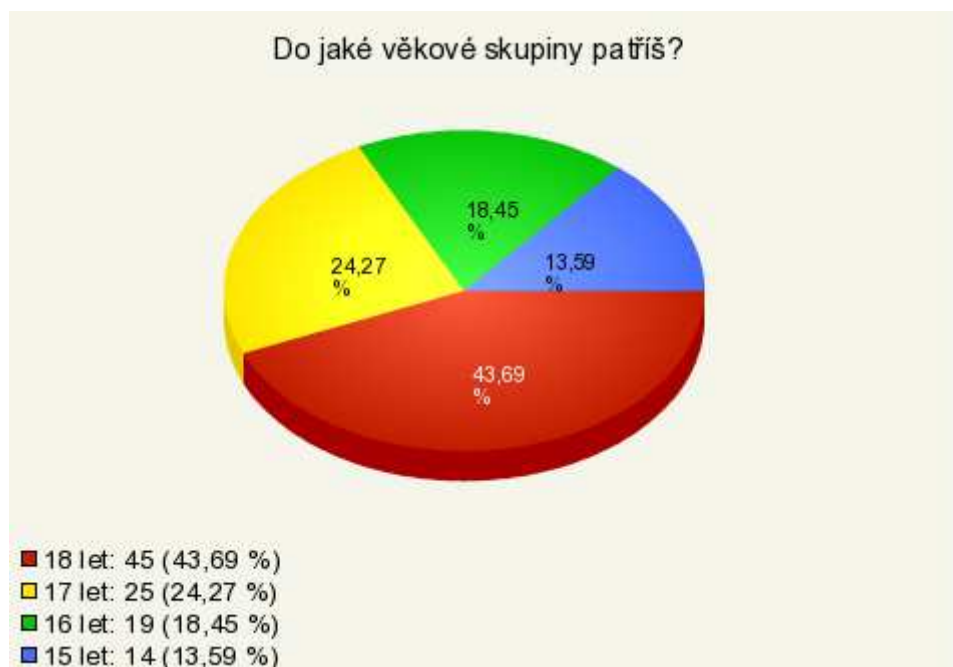
Dotazníkové šetření bylo realizováno online zveřejněním na webových stránkách v termínu 14.5 2015 – 29.5 2015. Při tvorbě dotazníku byly využity otevřené a uzavřené otázky.

3.7 Vyhodnocení a interpretace jednotlivých položek dotazníku

Pro statistické vyhodnocení byla použita metoda Regresní analýzy. Statistické zpracování dat probíhalo v programu Excel 2013.

3.7.1 Grafické vyhodnocení otázky č. 1

Otázka číslo jedna byla zaměřena na zjištění věku dotazovaných respondentů. Z grafu lze vyčíst, že nejvíce respondentů patřilo do věkové skupiny 18 let. Na druhé pozici se umístili studenti ve věku 17 let, na třetím místě studenti ve věku 16 let a na čtvrté pozici s nejméně procenty se umístili studenti ve věku 15 let.

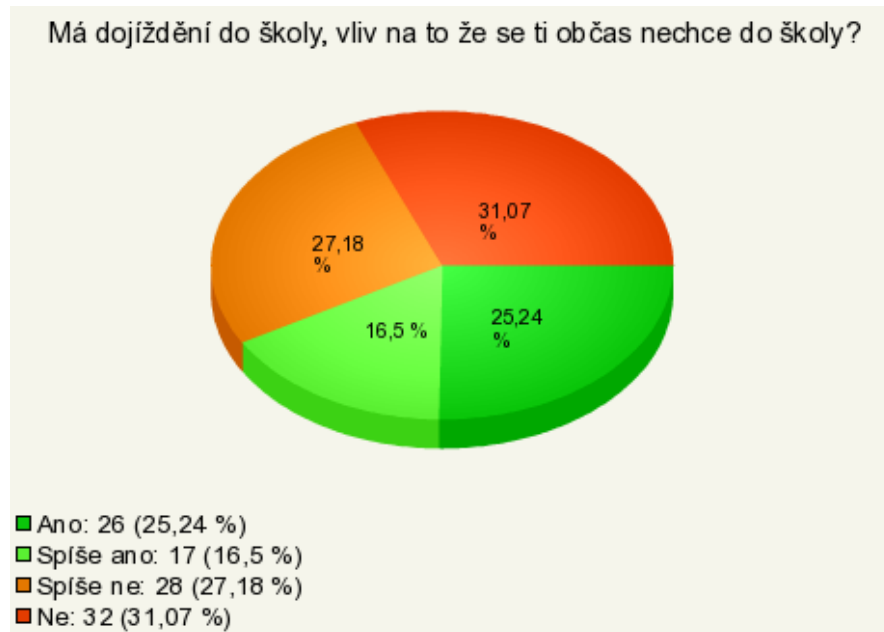

Graf číslo 1

3.7.2 Grafické vyhodnocení otázky č. 2

V otázce číslo dva byly zkoumány vzájemné souvislosti mezi docházkou a dopravou. Respondenti odpovídali na otázku, do jaké míry je může ovlivňovat dojíždění do školy dopravními prostředky.

Z grafu lze vyčíst, že studenti nejčastěji vybírali odpověď s možností „ne“.

Graf číslo 3

Pro otázku číslo 1 a číslo 2 byly stanoveny hypotézy:

H₀ žákům ve věku 15 -18 let vadí dojíždění do školy

H₁ Žákům ve věku 15- 18 let méně vadí dojíždění do školy.

Pomocí výpočtu bylo zjištěno:

Alfa = 0,05

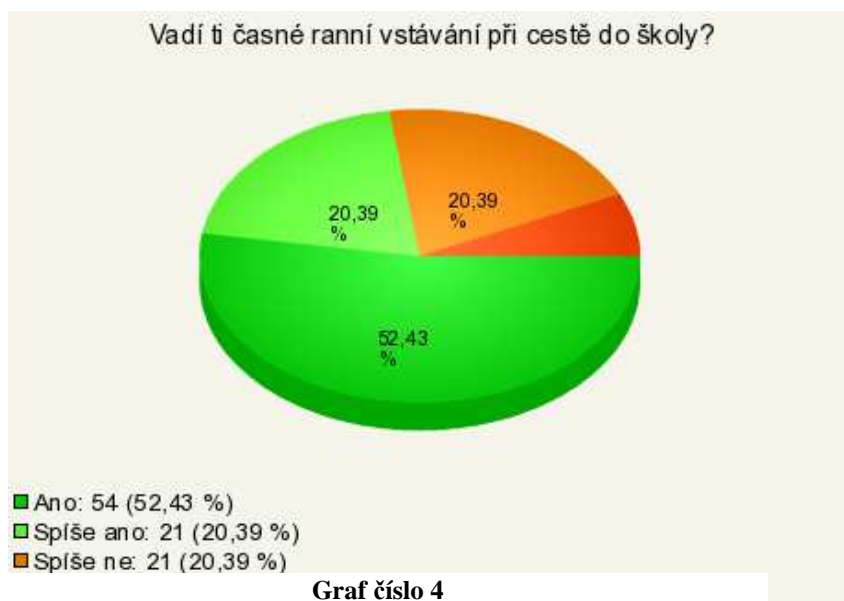
T_k= -1,92

P > alfa

T_k se nachází v kritickém oboru hodnot (-1,99 do 1,99), z čehož vyplývá, že existuje vzájemný vztah mezi věkovými skupinami studentů a dojížděním do školy dopravními prostředky.

3.7.3 Grafické vyhodnocení otázky č. 3

V otázce číslo tři byla zkoumána souvislost včasného ranního vstávání při cestě do školy. Na otázku odpovídali respondenti výběrem ze čtyř možností: ano, spíše ano, spíše ne a ne. Z níže uvedeného grafu vyplývá, že 52,43% dotazovaných respondentů opravdu vadí včasné ranní vstávání. Jen 6,8% časné ranní vstávání nevadí.

V souvislosti s otázkou číslo jedna a číslo tři byly stanoveny hypotézy:

H0 Žákům ve věku 15 – 18 let nevadí včasné ranní vstávání.

H1 Žákům ve věku 15- 18 let vadí včasné ranní vstávání

Pomocí výpočtu bylo zjištěno:

Alfa = 0,05

Tk= -2,208

P< alfa

Tk se nachází mimo kritický obor hodnot (-1,99 do 1,99), z čehož vyplývá, že H0 zamítáme a H1 potvrzujeme. Studentům ve věku 15 až 18 let vadí včasné ranní vstávání při cestě do školy.

3.7.4 Grafické vyhodnocení otázky č. 4

Otázka číslo čtyři se zabývala souvislostmi, jestli se studentům chce jít do školy, když je venku pěkné počasí. Respondenti si opět vybírali ze čtyř možností: spíše ano, spíše ne, ano, ne. Na znázorněném grafu můžeme vyčíst, že procentuální odpovědi kladné a procentuální odpovědi záporné jsou takřka vyvážené.

Graf číslo 5

3.7.5 Grafické vyhodnocení otázky č. 9

Otázka číslo devět se zaměřovala na trend záškoláctví. Respondenti vybírali ze tří nabízených možností: nikdy, ano, občas. Z níže uvedeného grafu lze vyčíst, že rozdíl mezi studenty, kteří nikdy nebyli za školou, a studenty, kteří za školou někdy byli, je opravdu malý. Rozdíl tvoří jen 2,91%!

Graf číslo 6

Pro otázku číslo čtyři a číslo osm byly stanoveny hypotézy:

H0 Zájem rodiny, aby dítě chodilo do školy, negativně koreluje se zájmem žáka o vzdělání

H1 Zájem rodiny, aby dítě chodilo do školy, pozitivně koreluje se zájmem žáka o vzdělání.

Pomocí statistického výpočtu bylo zjištěno:

Alfa = 0,05

Tk= -0,82

P< alfa

Tk se nachází v kritické oboru hodnot (-1,99 do 1,99), z čehož vyplývá, že H0 nezamítáme a H1 nepotvrzujeme.

3.7.6 Grafické vyhodnocení otázky č. 7

Otázka číslo sedm se zaměřovala na problematiku rodiny a jejího vlivu na pravidelné docházení do školy. Otázka v dotazníku zněla: Nutí tě rodina chodit do školy? Respondenti

mohli vybírat ze čtyř možností: ano, spíše ano, ne, spíše ne. Z výsledného grafu lze vyčíst, že 40,78% rodičů nutí své děti chodit do školy. Je zvláštní, že 16,5% rodičů je to takřka jedno, jestli jejich děti chodí do školy a 18,45% rodičů své děti nenutí chodit do školy vůbec.

Graf číslo 7

3.7.7 Grafické vyhodnocení otázky č. 8

Otázka číslo osm se zaměřovala na samostatné zamyšlení dotazovaných respondentů. Respondenti odpovídali na otázky: Je pro tebe vzdělání důležité? Vybírali ze čtyř možností: velmi důležité, důležité, méně důležité, není vůbec důležité.

Z grafu je zřejmé, že přes padesát procent dotázaných respondentů považuje vzdělání za velmi důležité a jen necelé tři procenta nepovažují vzdělání za vůbec důležité.

Graf číslo 9

Pro otázku číslo sedm a osm byly stanoveny hypotézy:

H0 Neexistuje vztah mezi pěkným počasím a záškoláctvím

H1 Existuje vztah mezi pěkným počasím a záškoláctvím.

Pomocí statistického výpočtu bylo zjištěno:

Alfa = 0,05

Tk= -1,12

P< alfa

Tk se nachází v kritické oboru hodnot (-1,99 do 1,99), z čehož vyplývá, že H0 nezamítáme a H1 nepotvrzujeme.

3.8 Závěr výzkumu

Cílem metodologického výzkumu bylo zjistit vztahy jednotlivých faktorů, které mohou ovlivňovat docházku žáků do středních škol.

Po provedeném statistickém šetření se některé hypotézy potvrdily a jiné nepotvrdily. Zajímavým zjištěním bylo, že pěkné počasí opravdu může ovlivňovat studenty při ranním rozhodování, jestli mají jít do školy či mají jít raději za školu. Dalším zjištěním byl ověřen fakt, že vlastní zájem žáka o své vzdělání je ovlivněn zejména na výchovou rodiny a rodinným prostředím.

Samozřejmě by bylo možné zkoumat i mnohé další faktory a jejich souvislosti, ale tato práce se zaměřovala na základní faktory a ověření či vyvrácení stanovených hypotéz. Pro možný náhled o případných dalších vztazích, které lze mezi sebou zkoumat byla provedena Korelační analýza, kterou přikládám v příloze.

ZÁVĚR

Hlavním přínosem této práce mělo být zjištění faktorů ovlivňující docházku žáků do středních škol, s následným ověřením či zamítnutím stanovených hypotéz. Některé hypotézy byly potvrzeny jiné zamítnuty. Pro celkové shrnutí této závěrečné práce je možné konstatovat to, že existuje mnoho faktorů a souvislostí, jež mohou docházku žáků, (studentů) ovlivňovat.

Je třeba si uvědomit, že každý lidský jedinec je individuální, vyrůstá v individuální rodinném prostředí, má své osobní potřeby a sny.

Thomas Hobbes krásně cituje co je osobnost: Osobnost se musí vědomě pěstovat a uvádět v řád, má-li odolat vlivům, které ji chtějí vědomě rozbít. Osobnost je tedy, spíš nežli něco stálého a ohraničeného, stálé úsilí o pevnou jednotu¹³. Tímto citátem Hobbes uvádí, že každý lidský jedinec se musí neustále učit novým poznatkům a přizpůsobovat se aktuální době a především se musí starat sám o sebe a rozvíjet svou pevnou vůli. Není tedy možné, přesně stanovit konkrétní faktory ovlivňující docházku žáků do školy.

---

¹³ Citáty slavných osobností. *Citaty-slavnych.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-06-16]. Dostupné z: http://www.citaty-slavnych.cz/autor/Thomas_Hobbes

SEZNAM LITERATURY

- [1] Záškoláctví. *Zkola.cz* [online]. 2012 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.zkola.cz/rodice/socpatologievy/zaskolactvi/Stranky/Z%C3%A1%C5%A1kol%C3%A1ctv%C3%AD.aspx>
- [2] FABER, Adele a Elaine MAZLISH. *Jak mluvit, aby nás teenageři poslouchali, jak naslouchat, aby nám teenageři důvěřovali*. Vyd. 1. Překlad Eva Vrůblová. Ilustrace Kimberly Ann Coe. Brno: Computer Press, 2007, 168 s. Pedagogicko-psychologický rádce rodiče. ISBN 978-802-5115-145.
- [3] PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-717-8772-8.
- [4] CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2007, 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [5] CHLUPOVÁ, Dita. *FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ DOCHÁZKU ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická Fakulta. Vedoucí práce doc. Ing. Jiří Strach, CSc.
- [6] MACEK, Petr. *Adolescence: revue littéraire mensuelle*. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003, 141 s. ISBN 80-717-8747-7.
- [7] Zákon o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. 561. 2004. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast1>

SEZNAM CITACÍ

- [1] Povinná školní docházka. Stručná historie českého školství. *Citarny.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-05-31]. Dostupné z: <http://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/vzdelavani-a-souvislosti/vzdelavani-a-skola/574-povinna-skolni-dochazka>
- [2] ŘEZÁČOVÁ, Monika. *Starší školní věk* [online]. 2009 [cit. 2015-06-01].
- [3] MACEK, Petr. *Adolescence: revue littéraire mensuelle*. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003, 141 s. ISBN 80-717-8747-7.
- [4] FIALOVÁ, Ludmila. *Představy mladých lidí o manželství a rodičovství*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakl., 2000, 163 p. Studie Slon, sv. 24. ISBN 80-858-5087-7.
- [5] Uzavření registrovaného partnerství. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2014 [cit. 2015-05-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>
- [6] PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-717-8772-8.
- [7] Zákon o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. 561. 2004. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast1>
- [8] *Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví* [online]. 2014 [cit. 2015-05-31]. Dostupné také z: www.msmt.cz/uploads/Priloha_11_Zaskolactvi.doc
- [9] *Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví* [online]. 2014 [cit. 2015-05-31]. Dostupné také z: www.msmt.cz/uploads/Priloha_11_Zaskolactvi.doc
- [10] KYRIACOU, Chris. *Řešení výchovných problémů ve škole*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 151 s. Pedagogická praxe (Portál). ISBN 80-717-8945-3.
- [11] Záškoláctví s klamáním rodičů. *Zkola.cz* [online]. 2012 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.zkola.cz/rodice/socpatologjevy/zaskolactvi/Stranky/Z%C3%A1%C5%A1kol%C3%A1ctv%C3%AD.aspx>

[12] Citáty slavných osobností. *Citaty-slavnych.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-06-16]. Dostupné z: http://www.citaty-slavnych.cz/autor/Thomas_Hobbes

SEZNAM GRAFŮ

Graf číslo 1	27
Graf číslo 2	27
Graf číslo 3	28
Graf číslo 4	29
Graf číslo 5	30
Graf číslo 6	31
Graf číslo 7	32
Graf číslo 8	32
Graf číslo 9	33

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I. Dotazník

Příloha P II. Statistické zpracování dat v Excelu

Příloha I. Dotazník

1. Do jaké věkové skupiny patříš?

- a) 18 let
- b) 17 let
- c) 16 let
- d) 15 let

2. Má dojíždění do školy, vliv na to že se ti občas nechce do školy?

- a) ne
- b) spíše ne
- c) ano
- d) spíše ano

3. Vadí ti včasné ranní vstávání při cestě do školy?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

4. Chce se ti jít do školy, když je venku pěkné počasí?

- a) Spíše ano
- b) Spíše ne
- c) ano

d) ne

5. Na co se nejvíc těšíš, když jdeš do školy? Jednotlivé možnosti očísľujte podle oblíbenosti číslí 1, 2, 3, 4, kdy číslo 1 je nejvíce.

Spolužáky ve třídě .....

Kamarády ve škole (z jiných tříd) .....

Humor při hodinách .....

Učitele .....

6. Už jsi někdy nešel/nešla do školy, protože jsi měl/a psát písemnou práci?

a) občas

b) nikdy

c) často

7. Nutí tě rodina chodit do školy?

a) ano

b) spíše ano

c) ne

d) spíše ne

8. Je pro tebe vzdělání důležité?

a) velmi důležité

b) důležité

c) méně důležité

d) není vůbec důležité

9. Byl/a jsi někdy za školou?

a) nikdy

b) ano

c) občas

Příloha II. Statistické zpracování dat v Excelu

Naleznete na přiloženém CD.